

Utvik Autoservice AS
Karmøyvegen 480
4262 Avaldsnes

Saksbehandler:
Kirsten Allred

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Utvik Autoservice AS

Kontrollnummer: 2023.362.I.SFRO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
John Kåre Utvik

Fra Statsforvalteren i Rogaland:
Kirsten Allred

Andre deltagere
Elisabeth Hausken

Andre deltagere fra Statsforvalteren i Rogaland:
Åshild Håbrekke

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Utvik Autoservice AS den 16. november 2023. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren avdekket 3 avvik under inspeksjonen, og ga 2 anmerkninger. Vi ser alvorlig på avvik 2 og 3. Avvikene er de samme som ble avdekket ved forrige kontroll (27. januar 2011).

Avvik:

- Virksomhetens skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall er mangelfulle.
- Virksomheten lagrer ikke farlig avfall på en forsvarlig måte.
- Virksomheten overholder ikke leveringsplikten.

Anmerkninger:

- Virksomheten er registrert med feil navn på flere av deklarasjonene i avfallsdeklarerer.no.
- Virksomhetens rutine for avfallshåndtering bør si noe om hvordan brukt blåsesand og vann fra delevasker skal håndteres.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

28. november 2023	Kirsten Allred	Kirsten Redmond Kristiansen
dato	kontrollør	fagleder forurensing
	Statsforvalteren i Rogaland	

Kopi sendt til: Karmøy kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: UTVIK AUTOSERVICE AS	
Organisasjonsnr.: 975017990	Eies av: 951642150
Bransjenr. (NACE-kode): 45.200 – Vedlikehold og reparasjon av motorvogner, unntatt motorsykler	

Kontrollert enhet

Navn: Utvik Autoservice	Anleggsnr.: 1149.0191.01
Besøksadresse: Karmøyvegen 480	
Kommune: Karmøy	Fylke: Rogaland
Anleggsaktivitet: Verksted	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen inngår i Statsforvalterens regionale aksjon for bilverksteder i 2023.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48. Inspeksjonen var ikke varslet.

Inspeksjonstema

- Årlig levering av farlig avfall
- Levering av farlig avfall til godkjent avfallsmottak
- Lagring av farlig avfall
- Oversikt over mengde og type farlig avfall
- Deklarering av farlig avfall
- Dokumenterte rutiner for avfallshåndtering

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Utvik Autoservice plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Utvik Autoservice innen 20. desember 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ser alvorlig på avvik nr. 2 og 3 som ble avdekket i denne inspeksjonen. Gjennomføringen av tiltakene kan derfor bli fulgt opp ved ny kontroll.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfropost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Rogaland v/Kirsten Allred.

4. Varsel om gebyr

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for kontroller på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av kontrollen. Vi varsler derfor at vi tar sikte på å fastsette gebyrsats 5 for tilsyn av inntil en dags varighet. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 7 500 i gebyr for kontrollen.

Hjemmel for et vedtak om gebyrsats er forurensningsforskriften § 39-7. Dere har anledning til å kommentere varselet, jf. forvaltningsloven § 16. Eventuelle kommentarer må sendes til Statsforvalteren i Rogaland innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Rogaland (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomhetens skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall er mangelfulle

Avvik fra

Forskrift om systematisk helse, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5 annet ledd punkt 7, jf. avfallsforskriften kapittel 11

Kommentarer:

Ifølge internkontrollforskriften annet ledd punkt 7 skal virksomheter iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Slike rutiner skal dokumenteres skriftlig.

En skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall skal omtale alle relevante krav i avfallsforskriften kapittel 11:

- Hvilke typer farlig avfall virksomheten har (med tilhørende avfallskoder)
- Hvordan det farlige avfallet skal lagres (i merket emballasje, skjermet for vind, nedbør og uvedkommende)
- Hvor ofte avfallet skal leveres (1 gang i året dersom mengden overstiger 1 kg)

- Hvordan avfallet skal deklarerer

Statsforvalteren vil også påpeke at det er helt vesentlig at ansvaret for at rutinen følges blir lagt til konkrete stilling(er). Personer som får i oppgave å sikre etterlevelse av rutinen må ha kompetanse til å gjøre dette, eventuelt få den nødvendige opplæringen (jf. internkontrollforskriften § 5 annet ledd punkt 2).

Utvik Autoservice kunne på kontrolldagen legge fram en skriftlig rutine for håndtering av farlig avfall («40 Kildesorteringsinstruks for Utvik Autoservice AS», revisjonsdato: 04.11.21), men rutinen er mangelfull. Den mangler opplysninger om hvordan det farlige avfallet skal lagres, hvor ofte det skal leveres, og hvordan det skal deklarerer (se kulepunkt 2, 3 og 4 over).

Avvik 2

Virksomheten lagrer ikke farlig avfall på en forsvarlig måte

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-5

Kommentarer:

Farlig avfall skal håndteres på en forsvarlig måte. Dette innebærer blant annet at avfallet skal lagres i tett, merket emballasje. Avfallet skal være skjermet mot vind og nedbør, og sikret mot uvedkommende.

Ifm. befaringen registrerte Statsforvalterens kontrollører at det var flere fat for lagring av farlig avfall som ikke var merket, både inne i verkstedet og ute, se bilde 1, 2 og 4 under.

Bilde 1: Lagring av oljefilter og spraybokser (farlig avfall) inne på verkstedet

Bilde 2: Umerket fat som mangler lokk

Bilde 3: Lagring av brukte lysrør

Brukte lysrør er farlig avfall fordi de inneholder kvikksølv. Måten virksomheten lagrer lysrørene på er ikke forsvarlig (se bilde 3).

Lagringsområdet for farlig avfall fremsto for øvrig uoversiktlig og uten et tydelig skille mellom hva som er avfall og hva som er produkter/utstyr i bruk.

Bilde 4: IBC'er for oppsamling av spillolje, uten merking

Avvik 3

Virksomheten overholder ikke leveringsplikten

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) § 11-8, jf. forurensningsloven § 7

Kommentarer:

Virksomheter hvor det oppstår farlig avfall skal levere avfallet til et lovlig mottak minst én gang per år, dersom mengden overstiger 1 kg. Innlevering av farlig avfall skal registreres i avfallsdeklarerer.no.

Ifølge avfallsdeklarerer.no har Utvik Autoservice ikke levert brukte oljefiller/absorbenter etc. i perioden juli 2018 til april 2023. Virksomheten har heller ikke levert frostvæske/bremsevæske i årene 2015 – 2018, eller i perioden 2020-2021. Det er kun to innleveringer av bremsevæske siden avfallsdeklarerer.no ble gjort elektronisk i 2015, se tabell under:

Tabell 1: Utdrag fra avfallsdeklarerer.no

Dato sendt	Dato ferdig	Deklarasj	Produsen	Avf	Avfallstoff beskrivelse	EAL-ko	EAL, beskrivelse	M	M	Tilleggsopplysninger
08.03.2019	02.04.2019	300771543	UTVIK AUTO	7042	Organiske løsemidler uten halogen	160113	Bremsevæske	24	KG	Bremsevæske
23.11.2022	01.02.2023	301813435	UTVIK AUTO	7042	Organiske løsemidler uten halogen	160113	Bremsevæske	80	KG	Bremsevæske

Sammenlignet med tilsvarende virksomheter synes mengden innlevert bremsevæske svært liten. Utvik Autoservice har heller ikke levert avfallsfraksjonen 7012 ikke-refusjonsberettiget spillolje hvor bremsevæske/frostvæske eventuelt kunne ha «skjult seg». Se for øvrig mer informasjon om refusjonsordningen for spillolje under «Andre forhold».

Brukt bremsevæske og frostvæske er farlig avfall, som skal leveres til et lovlig mottak minst en gang per år dersom mengden overstiger 1 kg. Statsforvalteren ser alvorlig på at Utvik Autoservice ikke har dokumentasjon på en lovlig innlevering av bremse-/frostvæske.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Virksomheten er registrert med feil navn på flere av deklarasjonene i avfallsdeklarerer.no

Kommentarer:

Av de 50 deklarasjonene i avfallsdeklarerer.no som er registrert på organisasjonsnummer 975017990, er 17 påført firmanavnet «Autvik Autoservice», se tabellen under:

Tabell 2: Utdrag fra avfallsdeklarerer.no

Dato sendt	Dato ferdig	Deklarasj	Produsent	Produsent	Produsent
	18.08.2016 00.00.00	9429159	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	
	21.04.2016 00.00.00	101609774	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	
	21.04.2016 00.00.00	101601730	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	
	21.04.2016 00.00.00	101601722	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	
28.06.2017 07.42.15	19.07.2017 00.05.00	300321721	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
04.07.2017 13.06.38	19.07.2017 00.05.01	300327124	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
04.07.2017 13.08.46	19.07.2017 00.05.01	300327131	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
11.08.2017 10.48.59	05.09.2017 00.05.01	300350045	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
18.06.2018 14.20.13	04.07.2018 00.05.01	300571310	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
20.06.2018 07.55.56	07.07.2018 00.04.59	300573021	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
20.06.2018 07.58.53	07.07.2018 00.04.59	300573024	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
22.06.2018 07.34.35	07.07.2018 00.04.59	300575632	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
08.03.2019 11.01.04	02.04.2019 00.05.00	300771537	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
19.05.2020 09.13.37	11.07.2020 00.05.07	301113696	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
23.03.2021 14.41.30	10.04.2021 00.05.10	301358831	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
28.03.2023 13.15.51	28.04.2023 00.05.13	301901793	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY
23.11.2022 14.26.28	01.02.2023 00.05.12	301813425	AUTVIK AUTOSERVICE AS	975017990	KARMØY

Statsforvalteren tok etter kontrollen kontakt med brukerstøtten hos avfallsdeklarerer.no. Ifølge brukerstøtten kan grunnen til at Utvik Autoservice er registrert både som «Utvik Autoservice» og «Autvik Autoservice» (med samme org.nr.) være at enkelte avfallsmottak

som har maskin-til-maskin integrasjon mot avfallsdeklarerer.no, har mulighet til å gjøre endringer på navnet (til avfallsprodusenten).

Utvik Autoservice har gitt fullmakt til en avfallsaktør til å deklare farlig avfall på sine vegne. Virksomheten bør ta feil i deklarerer opp med sin avfallsaktør.

Anmerkning 2

Virksomhetens rutine for avfallshåndtering bør si noe om hvordan brukt blåsesand og vann fra delevasker skal håndteres

Kommentarer:

Utvik Autoservice har et blåsekabinett (sand), men har ikke undersøkt hvorvidt den brukte blåsesanden skal regnes som farlig avfall. Kabinettet har ifølge virksomheten ikke blitt tømt enda.

Blåsesand er i avfallsforskriften kapittel 11 forhåndsdefinert som farlig avfall. Dersom blåsesanden ikke skal leveres som farlig avfall må virksomheten dokumentere at sanden ikke inneholder helse- og miljøfarlige stoffer av betydning.

Virksomheten har også en delevasker, som ikke har blitt tømt enda. Når vannet må skiftes ut, er dette å anse som et avfall. Dersom virksomheten ikke kan dokumentere at vannet ikke inneholder helse- og miljøskadelige stoffer over grenseverdiene for farlig avfall, må vannet leveres som farlig avfall.

8. Andre forhold

Oljeutskiller

Utvik Autoservice disponerer en oljeutskiller i Karmøyvegen 480. Oljeutskilleren ble, ifølge virksomheten, installert i 1999. Den har sandfang og alarm, men ikke prøvetakingskum.

Virksomheten opplyste at vannet som går ut av oljeutskilleren går til sjø. Utslippspunktet er 50 meter fra land.

Oljeutskilleren ble sist tømt i april 2022 (deklarasjonsnr. 301639459 – 250 liter olje, og deklarasjonsnr. 301639496 – 750 kg slam). Dette er den eneste deklarasjonen for oljeutskilleravfall siden 2015 (i 2020 er det deklart hhv. 3500 liter oljeholdig vann og 7000 kg slam «fra kummer», avfall som skal ha oppstått fra rengjøring av transport- og lagringstanker).

Det ble foretatt prøvetaking av avløpsvannet i april 2022. Analyserapporten som virksomheten oversendte etter kontrollen, viser et oljeinnhold på 841 mikrogram/liter.

Utvik Autoservice faller inn under virkeområdet til kapittel 15 i forurensningsforskriften: *Krav til utslipp av oljeholdig avløpsvann*. Dette kapitlet stiller blant annet krav om at oljeinnholdet i oljeholdig avløpsvann ikke skal overstige 50 mg/L. Det stilles også konkrete krav relatert til prøvetaking av avløpsvannet. Kommunen er forurensningsmyndighet etter dette kapitlet og fører tilsyn med at bestemmelsene og vedtak fattet i medhold av dette kapitlet følges.

www.avfallsdeklarerer.no

Avfallsforskriften slår fast at alt farlig avfall skal deklarerer ved innlevering (avfallsforskriften § 11-12). Deklareringen skjer ved å registrere avfallsinnleveringene i [avfallsdeklarerer.no](https://www.avfallsdeklarerer.no), se lenke til hvordan en kommer i gang: <https://www.avfallsdeklarerer.no/Veileder>

Nedgravde tanker

Virksomheten opplyste på kontrolldagen at de har en nedgravd tank der det lagres olje.

Nedgravde tanker er regulert av forurensningsforskriften kapittel 1: *Tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker*. Kapitlet gjelder for tanker som har kapasitet til å oppbevare mer enn 3200 liter olje, og stiller blant annet krav til periodiske tilstandskontroller. Kommunen fører tilsyn med at bestemmelsene i kapitlet overholdes.

Virksomheten opplyste at tanken har et volum på 5000 liter, tanken faller således inn under virkeområdet til forurensningsforskriften kapittel 1.

Nytt utsorteringskrav: Plast-, hage- og matavfall

Den 1. januar 2023 trådte avfallsforskriftens kapittel 10a *Utsortering og materialgjenvinning av enkelte avfallstyper* i kraft. Kapitlet stiller krav til utsortering av husholdningslignende plast-, hage- og matavfall. Kravene gjelder for kommuner og virksomheter.

Informasjon om refusjonsberettiget og ikke-refusjonsberettiget spillolje

For å øke innsamlingen og sikre miljømessig riktig disponering av spillolje, er det etablert en refusjonsordning for brukte smøreoljer og lignende for næringsdrivende.

Refusjonsordningen for spillolje skal bidra til at det blir billigere å levere spillolje enn annet oljeholdig avfall. Det er derfor viktig at produsenten lagrer spillolje separat fra annet oljeholdig avfall og fyller ut et deklarasjonsskjema for hver avfallstype. Spillolje som gir rett til refusjon, er "ren" spillolje som stammer fra motor- eller girsmøreoljer. Spillolje må ikke blandes med annet avfall, som frostvæske, bremsevæske, smørefett, drivstoffrester og lignende.

For å redusere administrasjonskostnadene, blir ikke refusjonen utbetalt direkte til avfallsprodusenten, men til et fåtall godkjente refusjonsanlegg. Refusjonen fører til at avfallsprodusenten får redusert pris for levering av spillolje som gir rett til refusjon, sammenliknet med prisen som må betales for levering av spillolje som ikke gir rett til refusjon¹.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)

¹ <https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/avfall/for-naringsliv/refusjon-for-spillolje/>

- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)

Fremlagt dokumentasjon for å verifisere faktiske forhold:

- 40 Kildesorteringsinstruks for Utvik Autoservice AS», revisjonsdato: 04.11.21
- Analyserapport, ordrenummer NO2206588-AB, oversendt i e-post av 20.11.2023
- Kontrollskjema for oljeutskiller datert 06.04.22, oversendt i e-post av 20.11.2023